

AZ IDEGEN VÁROS

Regény.

AZ ILLETŐ, aki állandó gyors, rövid mozdulatokkal viszonzta Derzsi Károly köszöntését, átpréselte magát az asztalok között s feljűk jött. Nem volt nagy testű ember, petyhüdt kövérség űlt rajta, valami zsiros nagyétűség s az apró, fűrge gesztusok, melyekkel már útközben összeköttetésbe lépett velűk, nevetségessé tették.

Róbert is odaért s letette a palackot és a poharakat.

— Szervusz, kérlek alásan, igazgató úr — felállott Derzsi Károly. — Ebben az öt percben érkezttűnk. Amint látod, gondoltam rád, kérlek — s a három pohárra mutatott.

Az idegen megállott az asztal előtt s harsány nevetéssel rázogatta a Derzsi Károly kezét, aztán hirtelen kihűzta magát, elkomolyodott, sőt két kézzel csöppet meghuzigálta szmokingját és Áron felé fordult. Az felállott. Derzsi Károly kedves, otthonos bemutató mozdulattal összehozta őket.

— Rubin Géza igazgató úr, a nők kedvence . . . egykori iskolatársam, igen kedves barátom, Joó Áron, a hírneves zeneszerző és zongoraművész.

A nők kedvence huszárosan összecsapta a bokáját és azt mondta :

— Rubin igazgató.

Áron belepirult — miféle szemárság ez — rápillantott, de Derzsi Károly udvarias jókedvvel állott kettűjük között. Nem tréfált.

Kezet ráztak. S Rubin igazgató egy boxmozdulatot tett Derzsi felé.

— Te kópé, te, kérlek alásan — s Joó Áron felé fordult — mindig rosszakat beszél rólam, mindig. Javíthatatlan.

Áron mosolygott, mit csináljon. Derzsi már emelte a poharát s a piros italon keresztül, ahogy a szeme elé tartotta, rájuk nevetett.

— Miért, kérlek? Az nem dehonesztáló dolog, ha valakit szeretnek a nők.

Rubin odakoccintott. Aztán Áron felé — van szerencsém, művész úr, van szerencsém.

Áron beleszédűlt. Már sok volt. Égette. Cigarettapapirból van a gyomra, úgy érezte hirtelen . . . olyan gyenge . . . tüzet fog, jaj, megég mindjárt . . . s a fejébe szaladt az ital gőze — enni !!! Enni !!! Enni !!!

A tányérba nyűlt, amelyik ott állott a sós mandulával és a foga közé vett vagy kettűt. Forgatta, majszolta, őrlögette, mint nagyon öreg asszonyok a sült alma kásás édességét, úgy nyomogatta az ínýéhez a

sós mandulát s lenyelte. A torkát összefogta erősen, szárazon s tartotta magában vörösre duzzadt képpel, elszántan tartotta magában a két árva szem sós mandulát. Sikerült. Belefáradt, nagyon belefáradt s a szeme könnyes lett a nyeléstől, alig látott. Egy néger dzsiggelt előtte s egy vékony, nagyfogú nő. Jól dolgoztak, erővel és könnyedén vágták a ritmust. Áron éhsége könnyebbedő lázain átszűrődtek s négyet látott, négy négert . . . és négy nőt . . . aztán ötöt, hatot, hetet — lopva odaodadörzsölt a szeméhez, aztán megint csak egyet.

— Művész úr még nem volt itt?

Áron felriadt.

— Nem.

De Derzsi Károly már átvette a szót, hanyagul és természetesen.

— Most jött Pestre. Képzeld, egy ember, aki még nem volt Pesten. Igen, mint afféle művész, kicsit külön, hehehe. Erdélyből jött, Kolozsvárról, ott élt mostanig, mennyi ideje is nem láttalak, Áron? Van vagy öt éve, mi? Igen pontosan öt éve. Hát csak elfogom ma délután a Kaszinóban, ott lézeng, ásítózik az olvasószobában Teleky Pityuval, meg a kis báróval, a Konnerttel. Na, mondom neki, öregem, estére irány a Zöld Mókus. Ott majd bemutatlak valakinek, aki szintén nem óvodás az éjtszakai Budapesten. Ott majd láthatsz egyet-mást, nőket, életet, mindent. Művész embernek látni kell, igaz? Jönni, menni, nézni, hallani, emóciók kellene. Nem bezárkózni a négy fal közé, egy vidéki városban néhány jóbaráttal, á . . . az is kell néha, de most hajrá előre, bele az életbe egy szép fejessel. Hát nincs igazam, mondd, kérlek alásan, igazgató úr, nincs igazam?

Rubin igazgató sűrűn bólogatott.

— Úgy van. Ahogy mondog, tökéletesen igazad van. — Áronhoz fordult: — Szóval művész úr kincses Kolozsvárról való? Az gyönyörű város lehet . . . ó, nagyon szép város. Régi, híres, nevezetes . . . patinás . . . mágnás város. A négyesfogatok városa, ugyebár? . . .

— Ó, igen . . . igen, igen. — Négy vagy öt évig volt Joó Áron Kolozsváron, de egy négyesfogatot se látott. Hol vannak azok . . .

— Haj, az szép dolog, kérem szépen — folytatta Rubin igazgató —, nagyon szép dolog a tradíció . . . meg a patina kérem alázattal.

A kérem szépeneket, kérlek alázatosanokat úgy használta, olyan sűrűn és közbevetőleg, mint Derzsi Károly. De nem olyan közvetlenül. Nem olyan folyékonyan. Az egész stílust ugyanis most vette fel nemrégén és még nem tudott döntené. Fiatalos, hetykén kipödrött kérlek alásanokat röptített ide-oda épen, mint Derzsi, de érezte, hogy korához, alakjához már jobban illenek valami érettebb, megállapodottabb urambátyámos nyugalom. Ehhez azonban még gyáva volt. Hogy Joó Áront — egyidős lehet ezzel a Derzsisel — rögtön megölelje, letegezze: szerszűcs ősém, hát hogy ityeg a fityeg? Valahogy ilyenformán. Ehhez nem volt bátorsága. Nem jött ki a száján. S a kérem alásanjait kellemetlen mellézköngé, valami utóíz kísérte, valami halvány maradvány a fűszer-

és gyarmatárún, majd a norinbergi röviden át a cukorka- és csemege-félék kis mintatáskájáig. Kézdörzsölés kívánczolt ezekhez a kérlek szépenekhez, néha indult is egy-egy, de félúton megállott, széles, atyafiságos öleléssé lendült, hogy megdöbbenve saját merészségétől, elhaljon egy furcsa, korcs kis gesztusban. Átmenet volt Rubin igazgató minden mozdulata, hangja, minden szemvillanása, óvatos magavigyázó átmenet, még nem béka egészen, de már nem is ebihal.

Áron megette a sós mandulát az utolsó szemig. A faun-arcú újat hozott s azt is megette. Egy-egy csepp italt bocsátott rá s érezte, hogy . . . hogy éled a teste, hogy újulnak meg apró, rejtett erők, melyeket eddig sose érzett, létezésüket nem tudta, nem figyelte. Ha a karját jól megfeszíti, hát kiugrik egy izom, igen, egy jókora erő egydarabban. Meg a mellén, a hóna alatt, a lapockáján hátul és a combja vastagján. Ahogy ezek most zökkennek ide-oda, elbágyadva és reménykedő jóérzésekkel, ahogy élednek egyre jobban a leküldött pár magra, kis italtra, úgy éledt Joó Áron, apró nyujtózások estek benne külső mozdulatok nélkül s csak egyetlen gondolata volt már, mely égett legfelül a homloka alatt — *enni!*

— Igyunk, művész úr, méltóztasson parancsolni.

Inni, inni, inni, mindig csak inni . . . s miért mondja ez az állat, hogy méltóztasson? . . . Zagyva dolgok ezek itten . . . zagyva . . . zagyvazagyva . . . zagyvazagyvazagyva . . . szédülten és félfüllel kapogatott el egy-egy hangot . . . hogy a négernek másfél milliója van egy estére . . . a dzsiggélő négernek, Batani Lagónak másfél milliója . . . bűdös fekete dög . . . írni-olvasni nem tud — azt mondja Derzi Károly —, csak épen a nevét tanították be neki, hogy ha autogrammért nekimennek, hát tudjon . . . — nézte . . . nézte Joó Áron az öles négert — ezelőtt tíz évvel még ő maga személyesen majom lehetett valahol a Tanganyika környékén — nézte, ahogy dolga végezten jön-megy az asztalok között, ide is szól, oda is szól mély gurgulázó hangon, motyog angolul, franciául vegyest, vigyorog, leül ide-oda, egy-egy pohár pezsgőt felhajt, megint jön-megy . . . s meglátta szeszes gőzökben aszalódó öntudatának egy roppanásával, irigy dühvel döbbenve érezte meg, hogy ez a néger itt otthonosabb, mint ő! Ez a néger a maga más színével, más nyelvvel, más csontjával, más szagával inkább otthon van itten, mint ő, ő, Joó Áron!

— Mit is mondott a kabai asszony? — s harsány tartózkodással a szeme közé nevetett Rubin igazgató — igyunk egyet komámasszony. Hát igyunk — fényes, vigyorgó volt már a szeme Rubin Gézának s húsos ajakán már-már kiszaladóban volt egy szervusz, de még túljózan volt s visszanyelte — van szerencsém, művész úr, szervusz, Károly — s hogy bekapta az italt, felkönyökölt az asztalra. — Hideg van arra lefelé, ugy-e? Hideg van ilyenkor?

— Hol?

— Hát Erdélyben, Erdélyországban. Hű! Szenzációs hidegek lehetnek arrafelé.

— Igen, szokott lenni, télen — s szórakozottan forgatta az üres poharát.

— Medvét tetszett már lőni? Nem . . . Az izgató lehet. Egy olyan nagy állat, szenzációs! De bizonyára tetszett látni? Nem? Na ja, persze, az fönt él, ugy-e, az izében . . . az örök hó birodalmában — s a plafonra pislogott Rubin igazgató, a csillárookra . . . — fáradságos dolog. Hova még, Károly?

— Percre megbocsájtok. Csak épen beszólok Myának, hogy ne várjon.

— Hogy-hogy ne várjon?

— Hát ha le akartok menni . . .

— Ja? — s Áronnak magyarázta, ha nincs ellenére, elmennének a Bablevesbe. A Bableves-csárdába. — De, kérlek, Kálmán, azért ne tartsd fel magad . . . nézd . . . nézd csak — s veritékcsöppek gyöngyöztek a homlokán — nem jönne le ő is?

— Ki?

— Mya.

A nyakkendőjét igazította Derzsi Károly.

— Nem is akarom. Szegény, hadd pihenje ki magát.

— Ja, pardon, kérlek, kérlek, hát akkor parancsolj.

Károly elment. Percig ide-oda lődörgött a teremben, aztán eltűnt. Rubin utána nézett.

— Nagy kópé. Hejába — mondta Rubin igazgató — jó vér van benne. Művész úr meddig marad Pesten?

— Én . . . én itt akarok letelepedni.

— Úgy. Persze, vidék csak vidék. Igaz, hogy művész hazája széles e világ, hehehe, de a vidék azért csak vidék marad. Itt nálunk, az más — s szélesen eldült a székén Rubin igazgató. Áron keshedten és égő koponyával ült szemközt vele. Nálunk! azt mondta, nálunk! Házigazda. Persze. Pezsgőt is ő hozatott, a likőrt is ki fogja fizetni. Nálunk.

Károly visszajött. — Aranyos egy bestia — mondta az ujjával pattintgatva. Rubin igazgató édesdeden csemcegett hozzá — bestia — és a szemén látszott Derzsinek alig észrevehetőleg, hogy nem is látta.

Rubin fizetett és felszedelőzködtek.

— Te — súgott oda Károlynak — adj valami aprót, légy szíves . . . semmi apróm nincs.

— Ugyan kérlek — s vállonölelte barátságosan — ugyan kérlek. A ruhatárban is Rubin fizetett s a portás taxi után fütyült.

Míg végigrohantak az alvó városban, Áron már tudta, hogy ebből nem lesz zongoralecke. Ebből semmi sem lesz. De akkor miért ül itt? Miért nem ugrik ki innen? . . . Miért nem üti képen ezt a Derzsi Károlyt, ezt a senkit . . . rugná fel azt a puffadtat, ezt a másikat, a házigazdát, hahaha . . . Mert . . . mert talán ott . . . — s nem merte bevallani magának — ott talán valamit ehet!

És hallgatta, amint Derzsi Károly magyarázta a parfümjét . . .

— chypre egy kis üveggel, abba egy csöpp, de csak épen egy csöpp ámbra, az valami hallatlan finomságot ad az egésznek, kérlek alásan... egy gyűszűnyi fenyő, ez adja ezt az üde, egészséges zamatot... és egy jó szivarnak a füstjét beleereszteni... szépen belefuvogatni, felrázni jól és legjobb, ha áll a füsttel egy-két napot bedugaszolva, az aztán megadja a karakterét, férfi parfüm kérlek alásan. Alkalomadtán nagyon szívesen keverek neked egy üveggel, ha parancsolod.

— Ó igazán lekötelezel, ha volnál oly szíves... a költségeket kérlek alásan...

— De nem, megsértesz, kérlek tisztelettel, megsértesz.

— Kérlek alásan.

Megegyeztek.

Valahol a külső Ferencvárosban a Liliom-utcán túl állottak meg. Az első szobában a pléhpult körül inkább úgy állva ivott, beszélgetett, veszekedett pár ember, rongyosak, napszámosfélék, de úr is közte s némberek a szomszédból, bundában átmenőben az egyik, — kövér lottyant, fertelmes vénség, — odakellette magát Rubin Gézához s felvigyorgott rá. — Pardon, — mondotta. Rubin megállott egy percre fűtött vastag testével s megnyalta a szájaszélét. — Eredj innen te! — A szeme fénylett ahogy hozzáért s még utána is lépett, még egyszer megfogta — eredj te — de a fiúk sürgetve megálltak az ajtóban s Rubin elvakultan lefittyedt, ajakkal, sietett tovább.

A második szobában piros abroszos asztalok körül liter bor mellett könyököltek páran, mesterúrfélék, egy finác, meg egy sapkás hivatalszolga s még néhányan.

— Mert, — s feljebb tolta zsinóros sapkáját fején a hivatalszolga, — mert aszondom én, hogy én a házban úr vagyok, vagy mi! Nem igaz he? — Rábólintottak. — A házmester olyan úr a házban, hogy az épen hogy magának a gondnoknak a képit viseli! Ammeg a háziúrét, igaz-e? — A kapatos emberek konokságával bizonygatta a maga igazát s vérben forgó szemekkel kutatott körül, ki mer ellentmondani. — Hadd ütöm le! — Pedig hagyták, hogy beszéljen. — Nahát akkor! Hát akkor én a házban magát a háziúr képét helyettesítem. Hát aztán, hogy mer ilyen cafat, ilyen rongynépség rámrivallani né, te oda. Hát honnan szedi, he? Hogy én az új gyerekére rászóltam? Rá én, rá én kedves úr, — megmondtam neki — s ha mégegyszer rajta kapom a hancuzáson, megint csak rászólok, kedves úr. Miért? Mert azért, mert, hogy én hatósági személy vagyok ebben a házban. Én itt a törvény vagyok, kedves úr — megmondtam neki... stenit a zsidájának, — belenézett a borába egy percre s utánavágta csendeskedve: — Igaz, hogy a háziúr is zsidó, dehát... — s vont a vállát — péz beszél, kutya ugat.

A sarokban malacbanda cincogott, egy kucséber nótára tanította őket, de nehezen ment. A kucséber a mutatójával mozgatta a takust s az orrából dünyögött hozzá, azok meg vigyorogva ügyelték s el-elcsíptek egy-egy hangot vékonyan belecifrázva.

A belső szobába mentek. Itt piros szőnyeg futott az apró műmárványasztalok között, a sarokban zongora állott, rajta grammofon s a falon női aktok. Alig volt valaki. Az egyik sarokban két frakkos férfi angolul beszélgetett magas, sovány nővel. A nő öreg volt, kiálló fogú, hangosan beszélt és sokat kacagott. Két-három pár ült még szerte.

— Parancsoljatok, urak, — széles otthonos mozdulattal terelte őket Derzsi Károly az ajtó mögötti sarokba, — parancsoljatok. Kevesen vannak még. Félóra mulva egy gombostűt nem lehet elejteni barátom, egy gombostűt.

Pincér jött halkán és állandó mosollyal.

— Leves?

— Hármat, kolbásszal. Barátom — Áronnak magyarázta — ilyent te még nem ettél. Ilyen bableves nincs több, mi, Géza bácsi?

A bableves tényleg jó volt. Benne főtt kolbásszal, ízes és jószagú. Áron lassan eszegette. Mikor letették az asztalra azt hitte, hogy botrány lesz. Hogy nekiesik és felhabzsolja. De nem. Csak a keze reszketett, míg kanalazta, szépen, lassan darabonként morzsolva szerte a babokat, ízlelgetve. Nem is mehetne gyorsabban, nem, lehetetlen. A torkát épen, hogy megnyitotta a pálinka, amit ittak, meg a sós mandula, épen hogy kis utat csinált, de most szűknek érezte. Jól elrágogatta a kis kolbászdarabokat, úgy küldözgette lefelé. Néha előre is hajtotta a fejét s nagyot nyelt. Nem ment másképp. Akkor aztán leszaladt s megnyomta a mellét, hogy lélegzeni kellett utána kettőt-hármat jó nagyot.

Rubin igazgató túróscsuszát rendelt, töpörtyűvel és sajtot, süteményt, gyümölcsöt. Valami csípős, erős vörösbort ittak hozzá csepenként.

Áron megmelegedett. A sokféle nehéz étel-ital vörösre fűtötte a képét s kicsit kóválygott a szeme előtt minden.

A kis terem tényleg hamar telni kezdett. Egy köpcös úr belevágott a zongorába s operaáriákat énekelt fátyolosan, de pózolván, művészkedve, — meg paródiákat, aktuális strófákat s több effélét. A grammofont is felhuzogatta s felváltva lármáztak ketten. Egy hölgyvendég, — Károly ismerte, valami nevet is mondott, — zongorázni akart mindenáron. A kísérői, két idősebb, meg egy fiatalabb, alacsony, bajszos férfi nem engedték. De ő addig innen ki nem megy. Ő zongorázni akar. A zongorista felállott — tessék — invitálta — tessék parancsolni — botrány lett s a nőt elhurcolták a hozzátartozói.

A füstöt vágni lehetett már, a ventilátor zúgva karikázott az ablak fölött, a zongorista verte a zongorát és énekelt hozzá, páran vele dúdoltak s a grammofon nyekergett szakadatlanul.

Áron úgy ült a széken izzón és pirosan, mint egy túlfűtött kályha, egy sovány és rozszant béleletlen vaskályha, amelyikbe befűtöttek hosszú nyár után, megrakták kegyetlenül s most dohogva, nyögve égeti magában az erőket, hogy majd szétrobban hirtelen nagy hatalmától.

Rubin is jócskán ivott, egyre fesztelenebb lett. Derzsi Károlyon még nem látszott a szesz. Beszélt, beszélt, szinte csak pillanatokra állott be a szája egy-egy befejezett dolog után s máris folytatta.

— Kérlek szépen, a Stefi kontesznek volt egy kuttyája, hát az a kutya... te! Olyant még nem láttál kérlek alássan. Fenomenális! Kolosszális! Kérlek alássan egyszer egy reggeli polónál szembe velem áll fel a...

Rubin kicsit eltolta a székét az asztaltól s most a szék két hátsó lábán hintálta magát. A háta nekiütődött a falnak, visszaesett, megint nekiütődött s megint vissza. Minden percben hanyatt vágódhatott volna. Áron leste kis ártatlan, szeszcsajjal, hátha kicsúszik alóla a szék. Rubin Géza udvariasan bólogatott, odabólogatott a Derzsi Károly kutyahistóriájára, bele is szisszent néha, hogy nagyon érdekes volt az eset: — Na ne mondd... — De a szeme nem volt ott. Áron elkapta nedves kitáguló tekintetét s követte.

Egy nő ült szemben a zongorán túl. Egyedül ült, apró, nagyon megnyírt fejét az öklére fektette s körülnézegetett. A szeme szürkés volt, kékesszürkés, ahogy a hideg villanyfénybe nézett s valami kedves melegség villant meg néha benne. Valami okoskás kis melegség, mint aki humorral, felülről nézi a dolgokat. Nem nézett vissza Rubin igazgatóra, az meg bámulta szakadatlan, türelmetlen mohósággal, szinte dühödten már.

— ... hát kérlek egy este, ahogy benyitok a hallba, — darálta Derzsi Károly szinte megrészegedve a maga szavaitól, — mit gondolsz kit látok ott?

— Te, — s Rubin Géza megfogta a karját, — ki az a kis nő itt szemben?... Á pardon, folytasd kérlek, csak folytasd kérlek alássan.

Derzsi Károly átnézett az asztalok felett.

— Az? Valami kis tingli-tangli, kérlek. Kerekcsaj... — Ránézett Rubinra hirtelen s annak a visszakapott sunyi nézésében meglátta miről van szó. — Hanem nagy nő lesz belőle, kérlek alássan! Az az egy biztos, — s a felhajtó, rábeszélő hangján folytatta gyorsan, — ha senki, de ez a kislány befut. Okos, tehetséges, értékes. Egyéniség, határozottan jövő áll előtte, kérlek alássan, jövő áll előtte! Akarod, hogy idehozzam? Egy szavamba kerül.

Rubin Géza belekapott.

— Hozd ide. Nem igaz, művész úr?

Áron bólintott. Derzsi Károly már fel is állott — pardon — s átment a lányhoz. Percig suttogtak, a lány felállott. Úgy állott fel, mint egy kis iskoláslány, a ruháját is olyan kislányos mozdulattal huzigálta meg, összeszedte a holmiját, retiküljét, cigarettatárcáját, gyufáját s csöpp tartózkodó mosollyal állott meg az asztaluk előtt.

— Rubin Géza igazgató barátom... Joó Áron barátom, a hírneves erdélyi zeneszerző és zongoraművész.

— Na... s belesápadt Áron, ahogy kezét fogott a lánnyal. — Már megint ez a hülyeség... híres zeneszerző.

Rubin olvadó mosollyal szorongatta a lány kezét két marokkal s hosszan, cuppogva csókolta meg és pezsgőt parancsolt.

— Nana, — mondta a lány s olyan kedves volt, ahogy mondta, Rubin belepirult, — azért nem kell mindjárt pezsgőt hozatni, nem ám.

Ittak. Rubin közönséges volt és trágár, a lány okos és finom. Áron nézegette s tetszett neki. Milyen finom a keze, kis hosszúujjú, érezett, csontos kezecke, meg a karja... milyen okos a szája... milyen jószagú csókja lehet s hogy hirtelen hazagondolt, nem bánta Paál Anikót... Antalffy Lórit... Borsai Piroska, eh, ki bánja... milyen szépen mondta ez a kifestett, finom rossz lány, milyen kedvesen mondta a kis hangján, hogy idejött: «Kerekes Loló vagyok.» — Be kedves... be kedves... S ahogy ott ült teletömve a jóféle étellel-itallal, nekivadult a fantáziája s megkívánta a lányt.

A lány ivott módjával, s beszélt mindnyájukkal. A szemesarka se rándult a Rubin otrombaságaira, nem reagált, de vissza sem utasította, Derzsi Károly közvetített. Áron érezte, hogy Károly miben dolgozik, nem értett hozzá, de megorrontotta, hogy ez most kupeckedik s megdühödött. Ivott. Mind ittak s kezdtek megmutatkozni.

Rubin Géza elővette a tárcáját s bankót mutogatott. Sokat. Degezre volt rakva. Élire. Szép sima bankók, gyüretlenek. Károly rávillantott. A lánynak odatapadt a szeme s kialudt benne a melegség. Áron a leányt nézte, szinte eltátotta a száját, hogy na beléharap. Pihés nyakába harap, a fülébe. A lány visszánézett s meglátta. Odafordult hozzá, taktikázott. Egészen mellé húzódott s itatta. Semmiket mondott, kacagott hozzá aprókat, csiklandóságokat s Rubinra nézett.

— Te, — mondta a lány reggel felé már s kicsit hozzáért, — mondd szívem, de ne linkelj, te egy echt erdélyi vagy?

— Az! — vágta oda Áron, keményen koppantotta oda s elhúzódott.

— Nézd szívem, csinálhatnál nekem valami jó erdélyi számot, mi? Valami szép erdélyi népdolgot, tudod? Valami olyat, ami belemegy az embernek a fülébe, érted?

Áron meghökkent.

— Na ne bámulj, nézd. Csináld meg. Valami olyan piros, fehér, zöld dolgot, tudod, de csersztont lehessen rá táncolni. Okvetlen lehessen rá csersztont táncolni.

Már nem figyelt Áron, nem is hallotta... hogy, hogy is...? Egy nótát... Sose csinált még tulajdonképen így nótát, amúgy gyakorlatokat csinált... témákat dolgozott ki... skálákat variált, de nótát nem csinált... nem. Felállott tétován... szédült s a fejéhez simított... száraz volt... forró és száraz... itt-amott hangok zümmögtek benne... régi hangok, ki tudja mióta vannak ott... fel-felszökik egy-egy ismerős..., de ismerős... tán Mári néni dúdolta régen... az a száldobosi öregasszony, aki dajkálta... a vén Mári, tán az dúdolta... vagy a Hargitáról hozta a szél, onnan hozhatta egyszer s bennehagyta. Apró kis melódiák, foszlányok csendültek meg itt amott, a Mamuka

dúdolta talán, ő dúdolhatta egyszer . . . vagy nem? Hát akkor honnan? A gyimesi hegyekből csorgathatta tán alá az Olt vize . . . a házsongárdi temető orgonabokrai közül hajtotta ki a szellő, a Majális-hegy tetejéről, a Leányvár ormáról . . . tán onnan jönnek ezek a csengések-bongások, csilingelések . . . s részeg fővel, hogy vitte, buktatta a lába . . . a zongora felé . . . szinte, szinte valami szövegféle is szívenkapta, fejbevágta . . . valahogy szavak ízét, keserűségét érezte odakoppani a muzsikához, ami kavargott benne, őrlődött, folyt, dübörgött, zakatolt benne s kibugygyant . . . Odaült a zongorához. Köré gyűltek s belédúdoltak, Károly, a lány, Rubin, a zongorista s még páran. Megvolt. Tetszett. Mindenkinék tetszett.

— Na, most egyszer előlről, rendesen, — mondta a lány, — hadd halljam.

Odaállt melléje s kis kellemes hangján zümmögte, amit eléjéjátszott a fiú. Még bicsaklott a keze jobbra-balra, még változott a melódia itt-ott, kiesett egy-egy hang s más jött a helyébe. Csiszolódott, formálódott, valami kuruczamatú, zoltáros egyszerűségű keserűséggé olvadt össze az egész s a fiúnak előntötte a szemét a könny, ahogy kiverte.

A lány akkor végigsimította magán a ruhát feszülő kis mellénél, elgondolkozva lesimította s azt mondta igen egyszerűen :

— Hát ez nem cserszton.

Aron felállott. Mereven állott, mint egy darab fa, a vér a fejébe ugrott s olyan hőséget érzett, hogy szinte kisült a könny a szeméből.

A lány — kis aszfaltvirág — ijedten bámult a szeme közé s abban a pillanatban rádöbbsant, hogy megbántotta.

— Na, — s megfogta a karját a fiúnak, — na ne haragudj, ne bomolj, nézd . . . azért szép, gyönyörű . . . bizony Isten . . . de nem cserszton, látod, nézd — s pár lépést próbált — lálá á tralala lálalá . . . — nevetett — nem lehet, sehogyse. Nézd — s egy csersztont dúdolt maga elé — látod . . . tralala lalala tralalala — s lépkedett, hajlongott — ez cserszton, látod? Nem baj. Lehet, hogy nem érzem szöveg nélkül, különben is majd Cinkus megcsinálja, igaz Cinkus?

A zömök zongorista bólintott s leült a zongora mellé. Pötyög-tetett pár hangot, ahogy emlékezett.

— Lehet . . . lehet belőle . . . pim-pim pam-pam pimparampan pimpim nagyon jó, ojjé egész jó cserszton lesz.

Derzi Károly büszke volt és megelégedett. Az asztaluknál már öten-hatan összeverődtek és itták a Rubin Géza pezsgőjét, itták rogyásig. Károly egy kicsit raccsoló, simafejű fiúnak magyarázta.

— Hallatlan tehetség, kérlek. Egyike a legerősebbeknek, én mondom neked öregem. Megvan benne minden kelléke egy nagy zeneszerzőnek. Minden kelléke ! Hanem egy ballasztot hordoz magával, egy borzasztó ballasztot — a szerénységét !

Rubin Géza a zongoránál állott s félkarral átölelve a lányt, szinte rádült a billentyűkre.

Cinkus próbálgatta a cersztont... lálálá, pim-pampim. — Gyere csak Tibi, gyere csak egy percre, — a lány szólt oda az asztalhoz s a raccsoló fiú felállott. — Gyere, csinálj valami rendes szöveget, mindjárt jobban megy, ha a szöveg megvan.

A raccsoló odament, összebujtak, pimpimeztek, lalaláztak, Rubin minduntalan hozzáért a lányhoz. Derzsi Károly italokat kevertetett és ekszeket rendelt Joó Áron, a nagy zeneszerző egészségére.

Áron ült az asztalnál és nehéz keserőségekkel zsongatta szerte magában a hangokat. Ott szaladgáltak benne, a homlokán lüktettek, a kezefején doboltak, a fülébe tárogatództak — s csak úgy fel-fel-emelte a fejét, ha Károly odanyomta a poharat : ex.

A simafejű elkészült a szöveggel. Le is írta. Halkan eldúdolták, összehangolták, javígtatták, töröltek, hozzáírtak s Cinkus énekelte el először elejétől végig fáradt, megkopott hangján, színészkedve, hanyavetve magát betyárosan. Derzsi Károly csendet parancsolt.

— Halljuk, halljuk, hölgyeim és uraim, ime megszületett a dal. Zenéjét szerezte Joó Áron, szövegét írta Geigelhübel Tibor. Éneklő (reméljük elsejétől kezdve) az Olympiában Kerekes Loló. Címe : Erdélyi szerelem ! Halljuk, halljuk.

Elénekelte. Eljátszotta. Elmozogta. A siker kirobbant az ajtón. Bejöttek a pincérek, a malacbanda a másik szobából, két konyhalány, mindenki, a főúr leállította a ventilátort és Cinkus fújta. A refrént már velebőgte mindenki :

— Kolozsváron lakik a babám, bám bám, bám, bám, bám... ott szeretnek a lányok igazán, zán, zán, zán, zán, zán... sej haj ripyom, had szólják a grammafón, de grammafón... Kolozsváron lakik a babám, bám, bám, bám, bám, bám... ott szeretnek a lányok igazán, zán, zán, zán, zán, zán.

Táncoltak. Mindenki táncolt.

(Folyt. köv.)

Török Sándor.